

Uitgave van de Regionale
Commissie Installatietechniek
Overijssel en omstreken

Secretariaat:

De Gaullesingel 39, 6716 LE Ede
Tel. 0318 - 64.00.53
j.v.ooyhuizen@olc-sko.nl

De Regionale Commissie Installatietechniek (RCI) behartigt de belangen van werkgevers en werknemers uit de installatiebranche. Het gaat daarbij vooral om de arbeidsmarkt en het onderwijs in de regio.

De RCI is ingesteld door de stichting OLC, het opleidings- en ontwikkelingsfonds voor het loodgieters-, fitters- en centrale verwarmingsbedrijf.

De leden zijn vertegenwoordigers van Uneto-VNI, FNV, CNV, De Unie en bedrijven die zijn aangesloten bij het OLC.

Verder in dit nummer:

Installatietechniek terug op Vechtdal College	2
Eerste lustrum Opleidingsplein op vakbeurs	2
'Gratis' opleiding Deltion College	2
Communiceren met onderwijs in Paleis Het Loo	3
Wel vakbekwaam, maar geen diploma...	3
OLC Online: via internet subsidies	3
700 Euro voor scholing en ontwikkeling (vervolg van pagina 1)	4
ROI opent nieuwe leerwerkplaats	4
Agenda RCI 2003	4

Redactie: bureau@batouwe.nl /
Anton van Grunsven

RCI - nieuws Overijssel

'Oud leslokaal spreekt niemand aan'

"Opleidingen zijn belangrijk. Vooral voor onze bedrijfstak. Als je bij wilt blijven, speciaal in ons vakgebied, moet je je blijven ontwikkelen. We krijgen met steeds meer druk te maken. De bouwtijd wordt korter, dus vakbekwaamheid belangrijker. Je kunt je geen fout veroorloven. De prijsdruk, dat is precies hetzelfde. Als je personeel hebt dat niet op tijd en goed een werk kan maken, kom je vanzelf in de rode cijfers. Vroeger had je marges op projecten, nu niet meer."

Dat stelt voorzitter John Dijkman van de RCI Overijssel en omstreken.

"Ook de druk op leidinggevenden en monteurs wordt groter als hulpmonteurs hun werk niet goed doen. Niet alleen ik vind dit. Het is een opvatting die leeft. Ik weet dat omdat iedereen er altijd over praat, waar je ook bent. Je ziet het aan de bedrijven in de RCI. En je ziet het aan de sponsoring en nauwe samen-



RCI-voorzitter John Dijkman
"...toekomst voor mensen die hun handen willen gebruiken..."

werking met scholen." De RCI probeert al geruime tijd meer groepen aan te spreken om in het vak te komen en investeert daarbij zeker ook in onderwijs. Dijkman: "Je komt alleen maar aan instroom als je opleidingen aanbiedt die mensen aanspreken. En die modern zijn. Een oud leslokaal met alleen maar een bankschroef spreekt niemand meer aan."

Bij een lokaal met een computer denken mensen dat ze straks meer kunnen verdienen, een betere toekomst hebben. Niets is minder waar. De toekomst is juist voor mensen die hun handen kunnen gebruiken." Toch is het werven van nieuw personeel voor de branche niet gemakkelijk, weet de RCI-voorzitter. "Echte monteurs, vanuit de jeugd, zijn er niet en dat is slecht. Als je de bedrijfstak in stand wilt houden, heb je aanwas nodig. Juist in deze tijd met toeneemende werkloosheid zou je vakbekwaam personeel moeten kunnen vinden. Voor de administratie of het kantoor is dat geen enkel probleem. Maar mensen die in een overall lopen en met hun handen willen werken, zijn er niet. Ondanks de economische recessie. En als ze er niet zijn, zul je ze dus moeten opleiden." Daarmee is de cirkel rond, zegt Dijkman: "Opleidingen zijn belangrijk."

"Emplooi" voor breder inzetbaar personeel

Op initiatief van het scholingsfonds OLC zijn in heel Nederland experimenten begonnen met (symbolische) scholingsbonnen ter waarde van 700 euro. Het doel ervan is de scholing en persoonlijke ontwikkeling van medewerkers in de installatiebranche te bevorderen, zodat ze wend- en weerbaarder worden op de arbeidsmarkt. Het Vrijhavenproject Gelderland, onder verantwoordelijkheid

van het ROI Achterhoek Rivierenland uit Doetinchem, is onlangs afgerond. Het tweede experiment, het project Emplooi van het ROI Oost uit Apeldoorn, is in volle gang.

"Het enthousiasme onder de deelnemers is groot. Er heerst bijna ongeloof over de mogelijkheid om zelf een opleiding naar keuze te gaan volgen", stelt Erik Nijhof van ROI Oost die het project Em-

plooi begeleidt. Het project Emplooi staat open voor dertig installatiebedrijven uit Noord-Gelderland en Overijssel, met maximaal duizend medewerkers. Twintig bedrijven zijn inmiddels geworven. Het project biedt nog ruimte aan tien kleinere installatiebedrijven die niet bij het ROI Oost zijn aangesloten.

Lees verder op pagina 4

Installatietechniek terug op Vechtdal College

Een grote groep werkgevers van installatiebedrijven, docenten en andere betrokkenen bij het onderwijs was donderdag 30 januari te gast op het Vechtdal College in Hardenberg. Zij woonden er de officiële ingebruikneming bij van twee Werkboxen Installatietechniek in de vmbo-afdeling. Met behulp van deze boxen kunnen leerlingen van de samenwerkende afdelingen Metaal- en Elektrotechniek kennismaken met alle aspecten van de installatietechniek.

De twee werkboxen (een "natte" volledig ingerichte badkamer en een "warme" met uiteenlopende verwarmingssystemen) zijn er gekomen op initiatief van de RCI Overijssel. Het noordoosten van de provincie kende, vanwege gebrek aan animo, sinds 1990 geen volwaardige opleiding Installatietechniek meer. Met hulp van sponsors is het vak weer een beetje terug op de school. "Het is geen volwaardige opleiding", zegt Henk Fahner van het Vechtdal College, "maar het moet interesse op-



De 'warme' en 'natte' installatiewerkboxen op het Vechtdal College in Hardenberg.

wakken voor het vak. Daardoor is het denkbaar dat leerlingen die straks naar het vervolgberoepsopleiding gaan, alsnog voor installatietechniek kiezen." Volgens Fahner passen de werkboxen uitstekend in de verbreding van het beroepsgerichte onderwijs waarmee de school bezig is. Het is de bedoeling dat voor de zomervakantie ook twee werkboxen worden ingericht in de vmbo-afdeling van het college in Ommen. "De materialen zijn er al. Het is alleen

nog een kwestie van afspraken maken."

De aanleg en inrichting van de boxen in Hardenberg en Ommen, alsmede de benodigde gereedschappen, zijn volledig bekostigd door subsidies via de RCI en sponsoring van Wildkamp bv Lutten, Technische Unie Almelo, BRINIC Zwolle, Noordegraaf thermovloeren Almelo, Kroezen & De Vries Dedemsvaart, Van Dijk Epe bv, Gebr. Loohuis Holding bv, Unetovni, ROI-Oost en OLC.

Kort nieuws

'Gratis' opleiding Deltion College

De afdeling Installatietechniek van het Deltion College in Zwolle werkt sinds dit schooljaar met een opleiding die kosteloos kan uitpakken. Het gaat om de vierjarige Middenkaderopleiding Installatietechniek via MKB-route, niveau 4 van de beroepsopleidende leerweg (BOL). Leerlingen worden hier opgeleid tot functies als ontwerper, werkvoorbereider of projecttechnicus. De toevoeging "via MKB-route" wil zeggen dat de leerlingen alle studiejaren twee à drie dagen per week naar school gaan en de overige werkdagen stagelopen of werken bij een leerbedrijf. De kosteloosheid van de eerste twee jaren zit in de stagevergoeding en een opslag daarop die leerlingen krijgen als ze de afgesproken leerprestaties leveren en deelcertificaten behalen. De stagevergoeding plus toeslagen kan oplopen tot zo'n 3500 euro en dat zijn tevens de studiekosten van de eerste twee jaren. "Het is dus lonend je best te doen", zo vat teamleider BOL-opleidingen M. Royackers de regeling samen. In het derde en vierde jaar, als de leerlingen twee dagen per week naar school gaan, ontvangen ze salaris van hun leerbedrijf en zitten ze in het ziekenfonds. Als ze 18 zijn en geen bijbaantjes hebben, kunnen ze bovendien aanspraak maken op studiefinanciering en een OV-jaarkaart. Helaas voor het Deltion College heeft de aantrekkelijke regeling dit jaar niet tot extra aanwas van leerlingen geleid. Volgens Royackers moet de regeling meer bekendheid krijgen bij toeleverende scholen. Een punt is ook dat het verzorgingsgebied van de opleiding erg groot is: van de Achterhoek tot Groningen. Dit kan gepaard gaan met forse reiskosten waar geen vergoeding tegenover staat.

Eerste lustrum Opleidingsplein op vakbeurs

Van 16 tot 18 september is in de Evenementenhal in Hardenberg weer de jaarlijkse Installatie & Sanitair Vakbeurs. Werkgevers en werknemers uit de installatiebranche kunnen er de technische ontwikkelingen volgen op installatiegebied maar ook kennisnemen van allerhande opleidingsmogelijkheden binnen de branche.

Speciaal voor het laatste bevat de beurs opnieuw een Opleidingsplein. Voor de vijfde keer alweer. Een lustrum. Diverse instituten met opleidingen binnen de installatietechniek zullen zich op dit plein presenteren. Vertegenwoordigd zijn onder meer het scholingsfonds OLC, diverse ROC's, het ROI Oost, Intechnum, Gastec en Tutorial. De organisatoren van de Har-



RCI-secretaris Jan van Ooyhuizen (links) en "subsidiebaas" Peter Luykx van het scholingsfonds OLC op de Hardenbergse vakbeurs, afgelopen najaar.

denbergse beurs verzorgen dit jaar voor het eerst ook een vakbeurs in het Autotron in het Noord-Brabantse Rosmalen. Die beurs heeft plaats op 25, 26 en 27 maart 2003. De vakbeurs vormen een mooie gelegenheid om collega's en relaties te ontmoeten. De informele sfeer wordt onderstreept door de nodige

hapjes en drankjes die op de beursvloer verkrijgbaar zijn.

De vakbeursen in 2003:

25-27 maart:	Rosmalen
25-29 maart:	ISH Frankfort
16-17 april:	Groningen
2-4 juni:	Leiden
16-18 sept.:	Hardenberg
9-11 december:	Leiden

Communiceren met onderwijs in Paleis Het Loo

Communicatie als gereedschap. Dat was een van de thema's tijdens de jaarlijkse RCI-bijeenkomst voor docenten, praktijkleiders en werkgevers, begin november in het Apeldoornse Paleis Het Loo. Hoe ontstaan in een organisatie misverstanden en conflicten en hoe zijn ze door betere communicatie te voorkomen?

Het onderwerp, met een inleiding en rollenspellen van Boutens Training & Advies, viel bij het publiek in goede aarde. Actief werden praktijk-situaties ingebracht wat tot levendige discussies met de trainers leidde.

Een primeurtje was er ook. OLC Online werd gepresenteerd, een nieuwe website van het branchescholingsfonds (zie elders op deze pagina). Maar de RCI had in Het Loo meer in petto, zoals een lezing door de conservator van het paleis over de



Aandachtige gezichten tijdens de jaarlijkse RCI-bijeenkomst in de sfeerrijke ambiance van Paleis Het Loo.

kunst van klimaatbeheersing. Uiteraard ontbrak een technische rondleiding niet. Ook aan de culinaire geneugten was gedacht. Het afsluitende buffet bood alle ruimte om informeel nog wat na te communiceren.

Inmiddels staat het vast dat de volgende ontmoeting tussen onderwijzers en bedrijfsleven plaatsheeft op 27 oktober in De Koperen Hoogte in Zwolle. De uitnodigingen daarvoor verstuurt de RCI in het najaar.

Wel vakbekwaam, maar geen diploma...

OLC, het scholingsfonds van de installatiebranche, onderzoekt of in de regio Overijssel en omstreken een proefproject EVC haalbaar is. EVC staat voor erkenning van Eerder (of elders) Verworven Competenties. Het doel van de proef is de kennis en vaardigheden van onvoldoende gediplomeerde medewerkers om te zetten in een officieel erkend vakdiploma of (deel-)certificaat.

"In de installatiebranche is een behoorlijk aantal werknemers dat niet of niet volledig gediplomeerd is. Mensen die al jarenlang het vak uitoefenen maar niet de diploma's ervoor hebben. Van die vaklieden kunnen wij de vakken en vaardigheden die ze bezitten, in kaart brengen", zegt commercieel HRM-adviseur Suda Koers van het organisatieadviesbureau QRM (Quality Resource Management) uit Deventer. Aan QRM is gevraagd een of-

ferte uit te brengen voor de proef, die zich zou moeten richten op de functies Servicemonteur en Servicetechnicus Installatietechniek. Als de proef doorgaat, zorgt QRM voor een systeem waarbij vaklieden via internet hun ontwikkelde competenties (EVC's) en nog te ontwikkelen competenties (de opleidingsbehoefte en -noodzaak) laten analyseren. Zo wordt duidelijk wat ze al kunnen en wat ze nog moeten leren om een vakdiploma te behalen.

'Opgedane kennis niet opnieuw leren'

"Dit leidt tot vrijstellingen, want al opgedane kennis en vaardigheden hoeven niet nogmaals te worden geleerd. Dit levert tijds- en kostenbesparing op en een grotere motivatie van de medewerker om het kennisniveau te verhogen", aldus Suda Koers.

Voor de kennis en vaardigheden die de medewerkers volgens de analyse tekortkomen, zouden ze aanvullende scholing moeten krijgen. Op maat dus. Tijdens de proef zou dit kunnen gebeuren op het ROC Aventus uit Apeldoorn. "Wij zijn hier positief over. Het is zeer belangrijk mensen geen onnodige dingen te laten leren", zegt directeur Jan van Amersfoort van de Sector Techniek van het ROC. "Het past ook in de ontwikkeling van onderwijs op maat, flexibiliteit en loopbaantrajecten. Wij zullen zeker bekijken hoe wij hierbij kunnen aanhaken." Het behalen van vakdiploma's betekent voor de werkgever dat hij beter gekwalificeerde medewerkers krijgt, met als gevolg een hogere productiviteit. Voor de medewerkers betekent het herkennen en erkennen van hun ervaring meer waardering voor vakmanschap en een verbeterde inzetbaarheid in hun functie en op de arbeidsmarkt.

OLC Online: via internet subsidies

Via het internet scholingsverlofsubsidies en uitkeringen voor beroepsopleidingen regelen. Dat kan vanaf nu met OLC Online, een interactieve website van het branchescholingsfonds OLC. Via www.olconline.nl krijgen werkgevers in de installatiebranche straks 24 uur per dag toegang tot de OLC-subsidieadministratie. Op elk gewenst tijdstip kunnen ze, nadat ze met OLC een gebruiksovereenkomst hebben getekend, subsidies aanvragen, hun subsidie-administratie bekijken en gegevens corrigeren. Snel en efficiënt, aldus OLC. Volgens het scholingsfonds is het gelukt het programma zo gebruiksvriendelijk mogelijk te maken. "Al zal het best even wennen zijn", zegt Peter Luykx van de OLC-subsidie-administratie. "Een nieuw programma kost altijd wat tijd om ermee overweg te kunnen. Maar ik raad de gebruikers aan eens rustig door het programma te surfen. Ze ontdekken dan vanzelf de mogelijkheden."

Volgende week brengt OLC een nieuwsspecial uit die geheel is gewijd aan OLC Online, inclusief een demonstratie-cd-rom. Hun gebruikersnaam en wachtwoord hebben de werkgevers onlangs ontvangen.

OLC Online is vanaf elke moderne computer met internetaansluiting te gebruiken. Maar bedrijven kunnen ook op de ouderwetse manier hun scholingssubsidies regelen. "Internet is handig, maar daarmee verdwijnen de traditionele post en telefoon niet als communicatiemiddel", aldus OLC.



Het nieuwtje van OLC: www.online.nl

De Regionale Commissie Installatietechniek (RCI) Overijssel en omstreken werkt samen met:



ROC Oost-Nederland



700 Euro voor scholing en ontwikkeling

Vervolg van Pagina 1

De deelnemers aan het project Emplooi kunnen in overleg met hun werkgever of leidinggevenden afspreken wat ze willen doen aan hun ontwikkeling, rekening houdend met beider belangen. De medewerkers kunnen vakgerichte scholing volgen, maar bijvoorbeeld ook een computercursus of motorrijlessen. Afspraken daarover worden vastgelegd in een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP). "Op dit moment hebben zich twintig bedrijven aangemeld voor Emplooi, met 856 werknemers. Er is dus nog ruimte voor tien bedrijven, maar wel onder de voorwaarde dat het om kleine bedrijven gaat die niet bij het ROI zijn aangesloten", aldus Erik Nijhof van het ROI Oost.

Binnen Emplooi krijgt elke deelnemende medewerker tot eind 2004 de mogelijkheid 700 euro te besteden aan studie of ontwikkeling. Dit geld is

niet overdraagbaar aan collega's. Wie niets doet, raakt het bedrag weer kwijt.

"De eerste POP's worden nu bij ons ingeleverd. Na beoordeling door het OLC kan men beginnen met de opleidingen", zo schetst Erik Nijhof de stand van zaken.

De naam van het Apeldoornse project, Emplooi, komt van het Engelse woord employability. Voor dit woord bestaat geen goede Nederlandse vertaling, maar het duidt op het wend- en weerbaarder maken van medewerkers op de arbeidsmarkt, met als doel een bredere inzetbaarheid nu én in de toekomst.

De aanleiding voor de experimenten met (symbolische) scholingsbonnen is onvrede over de scholingsverlofregeling in de CAO. Al jaren pleiten werkgevers voor een eenvoudiger subsidiesysteem met minder regels. Op hun beurt zien de werknemersor-

ganisaties het liefst een systeem met persoonsgebonden scholingsbudgetten.

"In de experimenten zijn de bestaande CAO-regels over scholing tijdelijk losgelaten. Landelijk wordt daarom gesproken over

Vrijhavenprojecten. Uit deze projecten moet blijken in hoeverre tegemoet te komen is aan zowel de wensen van werkgevers als de wensen van werknemers", zegt Joke Steenbruggen van het Arnhemse adviesbureau Batouwe. Twee jaar geleden schakelde het ROI Achterhoek Rivierenland uit Doetinchem haar in om samen met het ROI het eerste Vrijhavenproject uit te voeren.

Aanvankelijk bestond er bij werkgevers weerstand tegen de brede opzet en mogelijkheden van het project, aldus

Joke Steenbruggen. "Bedrijven waren bang dat ze hun personeel zouden opleiden

voor de concurrent. Maar gaandeweg merkten ze dat ze als werkgever veel aantrekkelijker werden juist doordat ze investeerden in menselijk kapitaal. Die cultuuromslag is tegelijkertijd de grote winst van het Vrijhavenproject: het besef bij werkgevers groeit dat ze personeel door scholing en ontwikkeling kunnen boeien en binden." Uit onderzoek blijkt overigens dat ook veel medewerkers de experimenten waarderen. "Er komt meer aandacht voor ze. Ze voelen zich serieus genomen omdat ze verantwoordelijkheid krijgen en mee mogen praten over hun eigen ontwikkeling en de besteding van die bon."

Op initiatief van de sociale partners, verenigd in het scholingsfonds OLC, zijn na het Vrijhavenproject en Emplooi onlangs ook andere ROI's met de Vrijhavenge-dachte aan de slag gegaan.

Volgens de Arnhemse employabilitydeskundige is het verstandig dat er concreet geëxperimenteerd wordt met employability. "Te veel erover praten leidt tot niets. Employability is vooral een kwestie van doen. In die zin

is het belangrijk dat de cultuuromslag wordt voortgezet en dat er een olievlekwerking komt in de branche."

Voor meer informatie over Emplooi: Erik Nijhof, ROI Oost, tel. 055-5295200, of Jeroen Philippo, projectleider OLC, tel. 06-22233062.

'Employability is kwestie van doen'

'Angst op te leiden voor concurrent'

ROI opent nieuwe leerwerkplaats

Het ROI Oost uit Apeldoorn opent op 5 maart een nieuwe praktijkopleidingswerkplaats aan de Telfordstraat in Zwolle. De werkplaats is ingericht voor de praktijkinstructie van ROI-leerlingen uit de regio Zwolle. Ze kunnen er zowel installatie- als elektrotechnische praktijkinstructie volgen. De ruimte is ook geschikt om cursussen te verzorgen voor personeel van regionale installatiebedrijven, zoals op het gebied van cv-ketels. De levering en aanleg van sanitair, cv en riolering is verzorgd door enkele leveranciers en bij het ROI aangesloten installatiebedrijven.

RCI-agenda 2003

Vergaderingen RCI Overijssel met ROC's en andere gasten: 9 april, 18 juni, 10 december

Vergadering RCI Overijssel: 10 september

Themabijeenkomst RCI in De Koperen Hoogte, Zwolle: 27 oktober

Landelijke RCI-voorzittersbijeenkomst: 11 november